

راستی یا کوردان، خهونا تورکان ئو ههلوئستا هاوپهیمانان. !!! سەردار شەریف سەندی

سەرەرایین نەرازیبون ئو دیارکرنا هەستا خوە بەرانبەر ب هاتنا هیژا لەشکەری یا تورک بو ئێراقی هەم ژ لایین گەلێ ئێراقی ئو هەرۆسا ژێ ژ لایین جفاکا برێقەبەرا ئێراقی قە، ئەمریکا ب پالپشتن ل سەر بەرژەوهندیین نەتەوی، پەیمانان رێک خوەشکەر بو هاتنا هیژا لەشکەری یا تورک بو ئێراقی - ب تەرخان کرنا 8. 5 ملیار دۆلار بو تورکیە، هەژێ گۆرتنە کە مەزاختنا قی درافی دێ ل سەر حەسابا ئێراقی ئو هاوێلاتیین ئێراقی بیت، نەک ئەمریکی یان -ئیمزاکر ئو ئەف پەیمانە ژێ ژ لایین پارلەمانی تورکی قەها تە پەسەند کرن. هیژای دیارکرنی کە دژایەتیەک مەزن ژ لایین جەماوەری توک قە بەرانبەر قی بریارا حکومەتا تورکیە هەیه. هەرچەندە کە ئوپوزیسیونا تورکیە لاوازه بەرانبەر ب کومەتی لێ دیسان ژێ ئو رێکرنا هیژین تورک ل دژی خواستا گەلێن ئێراقی ناپەزینیت ئو هیژین تورک وەک "داگیر کەر" بناف دکەن. جەماوەری تورکیە ل قی باوەری دانە کە لاوین وان ژ بوی پاراستنا بەرژەوهندیین ئەمریکی تینە رێکرنا بو ئێراقی نەک ژبو ی پاراستنا نەتەوین ئێراقی ئو ژ بوی سەقامگیر کرنا ئارامی ئو تەناهیی "بو هاوێلاتیین ئێراقی، ئو سیاسەتا فەرمی کە حکومەتا تورکیە هەیه. هاتنا هیژەک لەشکەری ل سەر چ بریارەکی بیت ئەگەر ل دژی خواستا ئو هیقی یا نەتەوین ئێراقی بیت رەنگی مەشروعیتا خوە ژ دەست دەت. یەکەم: نەتەوین یە کگرتی ل سەر هیژەک وەها بریار دەرئەکەتی یە، ئو ئەگەر ژێ نەتەوین یە کگرتی بریارەک وەها یار کربیت، دیسان هاتنا هیژەک وەها ل دژی خواستا گەلێن ئێراقی یە. ئو ئەگەر نەتەوین یە کگرتی ل دژی خواستا نەتەوین ئێراقی بیته خودان بریا، ب خوە مەنشورا نەتەوین یە کگرتی "هەبونا مافی نەتەوان" بن پێ دخیت.

د کورنولوژی شەری رزگار کرنا ئێراقی دا وەلاتین کە پشتگیری ژ شەرەک وەها دکرن خاوەن دیتنەک هاوبەشن سەبارەت - لادانا رێژیم سەدام حوسەین، ژ ناف برنا چە کین کومکوژ، ئو دامەزراندنا ئێراقەک دیموکرات- ب دەستپیک ئو داوی هاتن ب شەری ل ئێراقی. هەرۆسا ژێ وەلاتین بەشدار د شەری دا ل دژی هەلوئست ئو خواستا گەلێن ئێراقی رانەوستانە کە کە ئێراقەک فدرال ئو دیموکرات بیت دامەزراندن، بەلکو ب پێچوانەقە ژێ دان ئوب پشتگیری ژ پروژەیهک وەها دکەن. پرژەیهک وەها دەلالەت ل سەر خواستا نەتەوین ئێراقی- ب کورد، ئەرەب، ئاسوری ئو تورکمەن- دکەت. ل ئالی د بو نەتەوا کورد دیارە کە پینگاف بەرەف پاش نا ئاقیت پستی کو پارلەمانی کوردستانی ل سالا 1992ی دەما ب تیکراوی یا دەنگان سیستەمەک فدرالی بو ئێراقی ژ لایین نەتەوا کورد بو جیهانی ئو ئوپوزیسیونا ئێراقی راگەهاندن. ب داخ قە ئەف تورکیە کە خوە وەکی وەلاتەک دیموکرات ل جیهانی دفروشیت، بیکە ریز ل رایا نەتەوی ئو مافی دیموکراتی گەلێ کورد بگریت ل دژی پروژەیهک وەها راوەستا. دیموکراسی ئو مافی مروقی ل تورکیە "هەستەک گەلەک بیانی ئو نەناس تیتە دینت ئو ناسکرن". ب هەبونا سیاسەتەک هسک کە دویر ژ هەستەک ریزداری ئو دیموکراتی یە، تورکیە دخوازیت کە سیاسەتا خوە ل سەر گەلێ ئێراقی دا بسەپینیت- وەسا دیار دکەت کە تورکیە ل سەر دەمی ئیمپراتوری یا عوسمانی دژیت نەک ل چەرخابا 21ان ئو جیهانگیرو بونی،- بەلکو پتر ژێ ژ رولا سەرکردایەتی یا کورد د پروسەسا هەموار کرنا باری گشتی ل ئێراقی دترسیت ئو دلنیگەرانه. ب پێچەوانەقە هاتنا هیژین تورک بو ئێراقی نەک ژ بەر هندی یە کە تورکیە شەیدایی دیموکراتی ئو باری خوشگوزەرانی یا گەلێ ئێراقی یە، چونکە وەکی د سەری دا ناماژە پێ هاتە کرن بیهنا دیموکراتی قەت نەگەهیشته پوزا سیاسەتفانین تورک. گەلو ما راپورت ئو بریارین کومیسسیونا مافی مروق ل ئیکیتی ئوروا ژ بیا تورکیە دچن. ئەگەر راستیبیت تورکیە بو جارا یەکەم هەولین جدیدی وی بەدت کە گیسکەکی بەردەری ئو ناف مالا خوە

پاڤزبک هت، پشتی هنگی ل هاوارا جیرانان بیت. هاوه لاتییین تورک ئیرو ل بن باری نه بونا نازادی یا دهربریین دنالن، تایبه تی هاوه لاتییین که ب ره گهز کوردن ئو ژ کیتمترین مافی مروقی ل تورکیه بیبه شن.

بهه بونا نه جنده یا فه شارتی تورکیه دیته هوی تیکدانا باری ئیراقی ئو فی دهرفت دبیینیت که خه ونین خوه بجی بینیت، تایبه تی که که کورک ئو موسلی ب تورکیه فه گرییده ت. تورکان چ جارن نکولی ل هندین نه کری یه که کورک ئو موسل به شه کن ژ به شی دوراوین ئیمپراتوری یا ئوسمانی. ههروه سا د بودجه یا سالانه دا هه رسال لیره به ک تورکیه وه کی سه مبول بو فان باژیران تیتته ته رخان دکه ت. ب ئاوایه ک دی ئارمانجا تورکان ل دار خستنا شه ره ک نافخوه یبه تایبه تی ل کوردستانی. تورکیه ب هه بونا هیزین خوه دخازیت که باری هاوپه یمانان لاواز بکه ت ئو بیته هوی هندی که سیاسه تا خوه ل سه ر هاوپه یمانان دا بسپینیت. سیاسته ک وه ها ل دژی هه می بهرژه وه نیین نه ته هوی یه "کورد". د کاتی خوه دا سلیمان دهمیره ل سه روک کوماری پیشین ئی تورکیه وه ها دیار کر که: تورکیه هه تا نوکه 25 سه ره لدانین کوردان سه رکوت کرینه ئو دی بشیت که سه ره لدانه ک وه ها ژی سه رکوت بکه ت (سه باره ت ب شه ری ل دژی پکک). ل گور دیتننن که سایه تیین له شکهری ئو سیاسی ل تورکیه سه رکه تین کوردان ل ئیراقی وه کی سه ره لدانه ک مه زن ل هه مبه ری تورکیه تینه نر خاندن. ئو دیار کرنا "مافی فدرالی" ل ده ستورا بنگه هینا ئیراقا داهاتودا وه کی مرنه ک ژ بوی تورکیه دبیین ئو دخوازن که رولا که سایه تیین کورد ل نه نجومه نی ئیراقی دا لاوز بکه ن که نه بنه هوی دیار کرنا سیاسه تا ئیراقی.

هه رچه نده نه مریکا بهر پر سه ژ هاتن ئو دهر که تنا له شکهری یا هیزین تورک، لی ئه ف نایبته هوی هندی که وه کی ئیراقی ئو د سه ری دا وه کی تایبه تمه ندیه ک گرینگ ئو سه ره کی "کورد" ریکی بو هاتنا له شکهری یا هیزین تورک فه کن. بونومه د سه رده ما شه ری جبهانی یه ئی دویه م ده ما نه لمانیا دانمارک داگیر کر، حکومتا کاتی یا دانمارکی بریاره ک میژوی دهر کر که نه و ناماده ی هاریکاری د گه ل هیزا داگیر که ر یا نه لمانیا یه. نه ف ل گور دیتنا هیزا داگیر که را نه لمانی فه ب ئاوایه ک پوزه تیف هاته نر خاندن ئو حاکمه ک نه لمانی هاته دیار کرن بو کار ئوبارین دانمارک ئو ب فی ئاوی حکومتا دانمارکی سه ربخوه بونا خوه یا سیاسه تی پاراست. ده ما کو نه لمانیا ن ده ست پیکر که "جهوی یان" بگرن ئو بنه یرن بو ئوردو گایی ن گشتی ل پولونیا ئو نه لمانیا، سه روکاتی یا حکومتا دانمارکی ب دهر کرنا بریاره ک یاسای ئو سیاسی بو رایا گشتی دیار کر که " حکومتا دانمارکی ئیدی خوه بهر پرس نایبیت د بهر ده وام بونا هاریکاری ل گه ل حکومتا نه لمانی، له ورا ژی حکومت دی خوه پاشفه کیشیت (واته ئیستقاله بده ت). " دهر کرنا بریاره ک وه ها ژلا یه حکومتا دانمارکی کارگیری ک تایبه ت هه بی ل سه ر سیاسه تا حکومتا نه لمانیا ئو ههروه سا ژی بو دانمارکیان هاته د یار کرن که حکومتا دانمارکی نه ک "بویکه ک" د ده ستی نه لمانی یان دایه، به لکو ب پیچه وانه فه سنورین هاریکاری د گه ل هیزین نه لمانی دیار دکه ت ئو خاوه ن بریارین سه ربخوه یه. للای ئی دی ژی بریاره ک وه ها بویه هوی هندی که نه لمانیا گورانکاریین گرینگ بیخیته ناف سیاسه تا کاتییا خوه داسه باره ت ب دانمارک ئو ههروه سا هاوه لاتییین "جهوی" که ل دانمارکی دژیان. بریارا سه روک "مه سعود بارزانی" سه باره ت ب پاشفه کیشان ژ پوستا نه نداهه تی یا جفاکا بریفه به را ئیراقی، دیار کرنا هه ستین کوردایه تی ئو ههروه سا ژی دیار کرنا بریاره ک سیاسی د کاته ک پیویست دا تیتته دیتن. دیتنه ک وه ها دیار کرنا نه رازیبون هه مبه ری ده سه لاتا بریفه به ری یا نه مریکی یه، که ریژ ل بریارین ده سه لاتا گه لین ئیراقی ناگریت ئو ده سه لاته ک و هه بی بوها دزانیت. مه وه کی کورد ئو وه کی ئیراقی چاوه ره وان دکر که نه ک ته نیا سه روک "مه سعود بارزانی"، به لکو ژی تیکرای یا جفاکا بریفه به را ئیراقی داخوازا پاشفه کیشانی ژ پوستنن خوه کر بان. ب بریاره ک وه ها ده سه لاتا نه مریکی دی که فیته

تهنگه‌هه‌یه‌ک مه‌زن ئو ژێ ژ لایێ ساییکولوژی فه‌ گهلێن ئێراقێ پشتگیریه‌ک پتر ژ ده‌سه‌لاتا جفاکا برێقه‌به‌ری یا ئێراقێ بکه‌ن .

ده‌ما کو به‌رپرسی مه‌ده‌نی یێ ئه‌مریکی پاول بریمه‌ر دیار دکه‌ت که بریارا هاتنا هیزین تورکیه " ته‌نیا ل سه‌رشانێ ده‌سه‌لاتا هاوپه‌یمانانه‌"، دیارکه‌ری هندی یه‌ که ده‌سه‌لاته‌ک وه‌ها بریارا سیاسی یا ئه‌نجومه‌نی برێقه‌به‌ریا ئێراقێ ل دژی هاتنا له‌شکه‌ری تورکیه‌ ناسناکه‌ت. له‌ورا ب دیتنا من ته‌نیا رێکا چاره‌سه‌ری پاشقه‌کێشانا مه‌جلیسا برێقه‌به‌ریا ئێراقێ یه‌ که بوشاهی یا سیاسی دخیته‌ ناف ئێراقێ دا ئو ئه‌مریکا پتر دکه‌قیته‌ ب گوشارا هندی که ریز ل رایا نه‌ته‌وین ئێراقێ بگریته‌. بریاره‌ک سیاسی که بو رایا گشتی دیار بکه‌ت ئه‌نجومه‌نی برێقه‌به‌ری یێ ئێراقێ د خوازیت که روله‌ک سه‌ره‌کی هه‌بیت. سیاسه‌تا ئه‌مریکا سه‌باره‌ت ب جفاکا برێقه‌به‌ریا یا ئێراقێ ته‌نیا دیارکرن لادانا ده‌سه‌لاتا جفاکا برێقه‌به‌ری یا ئێراقێ ئو وه‌سا دیار دکه‌ت که ئێراق ب ده‌ستی ئێراقێ یان برێقه‌ ناچیت. ئایا که‌سایه‌تی یه‌ک وه‌کو وه‌زیرێ تورکیه‌ حوسین سیلیک مافی هندی هه‌یه‌ که بیژیت بریارا ره‌تکرنا هیزین تورکیه‌ بو ئێراقێ "ده‌لاله‌ت ل سه‌ر دیتنێن که‌سایه‌تی لناف جفاکا برێقه‌به‌ریا ئێراقێ دکه‌ت" واته‌ ناراسته‌وخوه‌ دیتنێن کوردان دکه‌ت.

ئه‌ف ل سه‌ر لایه‌نێن کورده‌ که د کیشه‌یه‌ک وه‌ها دا خواستین "گهلێ کورد" دیار بکه‌ن ئو سنورین هیزین تورکیه‌ بیته‌ دیار کرن. هیزین تورکیه‌ ل هه‌می ئا‌خا کوردستانێ ده‌رکه‌فن. سنورین ناوچه‌یا کوردی، ئو هه‌روه‌سا ژێ چاره‌نوسا سنورێ فدرالی بو کوردان بیته‌ دیار کرن. که‌رکوک وه‌کی میژو ئو ناوچه‌فه‌ یه‌ک ژ به‌شین کوردستانێ یه‌ ئو موزایه‌ده‌ ل سه‌ر نایته‌ کرن. هه‌رچه‌نده‌ که نه‌ته‌وین دی ل که‌رکوک دژین، به‌س ئه‌ف نه‌ مولکی وانه‌، ته‌نیا گه‌ر کورد نه‌بن. میژویا 4000 سالی یا گهلێ کورد نایته‌ فروشتن ب میژویه‌ک 400 سالی. سه‌رکردایه‌تی یا کوردی هوشیار بیت که کیمترین بیخه‌می ژ ئاسویا نه‌ته‌وا کورد دی بیته‌ هوی هندی که ئه‌م وه‌کی کورد پشت ل وان بکه‌ن ئو وان به‌رپرس دینین سه‌باره‌ت ب کاره‌سات ئو داها‌تو یا نه‌ته‌وا کورد.

ل لایه‌ک دی فه‌ گه‌له‌ک جارن هاتیه‌ دیار کرن که کورد هاوپه‌یمانین ئه‌مریکانه‌؟ د ناخفتنا جیگرێ وه‌زیره‌ی ده‌رفه‌ی ئه‌مریکا به‌رپرس ژ کارو باری پاراستنا نافه‌ته‌وی سه‌باره‌ت ب هاتنا هیزین تورکیه‌ بو ئێراقێ ئو دژایه‌تی یا گهلێن ئێراقێ وه‌ها دده‌ت دیار کرن "هیزین له‌شکه‌ری یێن تورکیه‌ جیگر نابن ل ئا‌خا کوردستانێ، ژ به‌ر کو ئه‌م باش زانانه‌ (ناقلن) که ئه‌ف نه‌ کاره‌ک ژیره‌. کوردین ئێراقێ هه‌فالین مه‌نه‌، به‌س تورکیه‌- هه‌روه‌کی هه‌می ئا‌گادارن یێ- هاوپه‌یمانین مه‌نه‌". جیاوازی دناقه‌ه‌را هه‌فالینی ئو هاوپه‌یمانی ل گور دیسکورسا ئه‌مریکا گه‌له‌ک ب کویری ل دیتنێن ئه‌مریکا بیته‌ نیرین ئو جیاوازی د ناهه‌را وشه‌یا هه‌فال ئو هاوپه‌یمان. ئه‌م کورد دیار دکه‌ن که هاوپه‌یمانین ئه‌مریکانه‌، به‌س ئه‌و دبیژن که ئه‌م هه‌فالین وانه‌. هه‌لبه‌ت قی لایه‌نێن باش ئو خه‌رابی خوه‌ هه‌نه‌، که مروف هه‌فال بیت یان ژێ بیته‌ هاوپه‌یمان. ئو دیار کرن ئو شروفه‌ کرنا هه‌فال ئو هاوپه‌یمان بو خوینده‌فانان دی به‌هیلیم. به‌لام سه‌ره‌رایه‌ی هه‌می داخوینین که ژ لایین سیاسه‌تفانین کورد فه‌ تیته‌ کرن، وا دیاره‌ که چاره‌نوسه‌ک نه‌دیار چاهه‌ری مه‌ کوردانه‌.

ئه‌ف بابه‌ته‌ ژ لایین "سه‌ردار شه‌ریف سندی" فه‌. نفیساندن. پیکه‌تیه‌ ژ سه‌ی لاپه‌ران. خویندکار ل به‌شی کومه‌لناسی- کارگیری ل زانکویا روسکیلدی - دانمارک.

ته‌نیاژ بوی کوردستان نیت هاتیه‌ تومار کرن.

د گه‌ل سلاف ئو ریزین کوردستانێ. 10- 10- 2003
serdarsharif@hotmail.com